

V Bruselu dne 10. března 2010

Společnou prací můžeme Bosnu a Hercegovinu přivést do evropské rodiny

Jako evropský komisař pro rozšíření a politiku sousedství jsem osobně odhodlán zabývat se evropskou perspektivou Bosny a Hercegoviny. Těším se, že k dosažení tohoto společného cíle budu spolupracovat s občany a orgány již od samého začátku svého pětiletého mandátu. Věřím, že budoucnost této země je spojena s členstvím v Evropské unii.

Patnáct let po konci války musíme hledět do budoucna. Dnešní Bosna a Hercegovina se velmi liší od země, kterou jsme znali před patnácti, deseti nebo pěti lety, a velmi jiná oproti dnešku bude také Bosna a Hercegovina, jež by přistoupila k EU. Když se těším na spolupráci se svými protějšky, těším se právě na takovou zemi – silnou, sebejistou a připravenou sdílet s Evropskou unií stejné hodnoty.

Politika rozšíření se zakládá na komplexním přístupu, který má zaručit, aby byli noví členové přijímáni teprve tehdy, když jsou připraveni přijmout nejen práva, jež z členství v EU vyplývají, ale také související povinnosti. Zkušenosti z dřívějších rozšíření nám ukázaly, že vyhlídky na přistoupení k EU mohou být silným podnětem k reformě. Tuto reformu však lze provést pouze v Bosně a Hercegovině, nikoli v Bruselu. Platí ovšem i to, že vnitrostátní reforma se příznivě promítne také v Bruselu.

Dnes již máme dobrý příklad toho, že vnitrostátní reforma je hodna úsilí: plán k bezvízovému režimu. Perspektiva volného cestování občanů Bosny a Hercegoviny do Evropy není darem ze strany Bruselu, nýbrž výsledkem odhodlaných kroků bosensko-hercegovinské vlády, které musejí mít širokou podporu všech politických stran. Toto kolektivní úsilí přinese občanům hmatatelný prospěch: užší hospodářské vazby, stipendia či kulturní výměny.

Proces uvolňování vízového režimu je dobrým příkladem toho, jak se rychlost integrace EU odvíjí od rychlosti reformy. Stejně tomu bylo i v případě dohody o stabilizaci a přidružení v roce 2008, kdy její podpis otevřel prostor pro další kroky. Je důležité, aby se tento druh politického závazku a konsenzu dotkl všech reforem, jež podporují snahu země o vstup do EU. Jde o podmínku k tomu, aby se země posunula od uvažování v duchu post-daytonského období k uvažování evropskému.

Dosáhlo se významného pokroku, zapotřebí je však stále mnoho práce. Zásadním krokem pro Bosnu a Hercegovinu je uvést ústavu v soulad s Evropskou úmluvou o lidských právech a umožnit tak menšinám plnohodnotnou účast ve volbách. Přijmout je třeba zákon o sčítání lidu, protože v opačném případě by byla Bosna a Hercegovina jedinou zemí v oblasti, kde se v roce 2011 nebude konat populační census. Sčítání lidu v roce 2011 má přitom zásadní význam pro plánování v oblasti hospodářství a sociální politiky a pro rozvoj jednotlivých zemí i Evropy jako celku. A konečně je třeba provádět legislativu, jež by zemi vyvedla ze současného ekonomického propadu. Ve všech těchto případech se jedná o problémy, jejichž řešení přiblíží Bosnu a Hercegovinu Evropě.

V roce 2010 se v zemi budou konat volby. Tato událost by měla být oslavou demokracie a volby by se měly nést v duchu onoho nového evropského uvažování. Národnostní rétorika, která rozděluje lidi z etnického a náboženského hlediska, je nepřijatelná. V předvolebním období budeme s Bosnou a Hercegovinou nadále pracovat na pokroku v potřebných

reformách. Řádné a svobodné volby, v nichž mohou jako v kterémkoli členském státě EU volit a být voleni všichni občané země, budou pro Bosnu a Hercegovinu razítkem demokracie v cestovním pase do EU. Země by tedy neměla propásnout příležitost takové razítko získat.